

MITÄ HYÖDYN

OAJ:n jäsenyydestä?

Miksi kannattaa olla ammattijärjestön jäsen? Konkreettiset taloudelliset jäsenedut on jokaisen helppo ymmärtää, mutta mitä muuta jäsenmaksulla saa? OAJ:n tärkein tehtävä on jäsenistönsä edunvalvonta. Usein sanotaan, että edunvalvontatyö on onnistuneinta, kun se ei näy eikä kuulu. Mitä edunvalvonta oikeastaan on ja mitä jäsenenä hyödyt OAJ:n tekemästä edunvalvontatyöstä?

OAJ – OPETTAJIEN JOUKKOVOIMAA!

Kun työntekijät järjestäytyvät oman alansa ammattijärjestöön, saadaan liikkeelle joukko-voimaa. On tehokkaampaa puhua kaikkien kasvatus- ja opetusalan ammattilaisten äänellä, kuin yksittäisenä opettajana tai lastentarhanopettajana. Ammattijärjestöt ovat vahva ja keskeinen vaikuttaja yhteiskunnallisissa päätöksenteossa.

Mikä kaikki on ammattijärjestöjen ponnistelujen tulosta?

- Työ- ja virkaehtosopimukset ovat ammattijärjestöjen yhteistyön keskeinen "tuote"; niissä määritellään palkat, työajat ja lomat
- Vuosilomat sekä lomarahat

- Työntekijöiden perusturvan kehittyminen (työttömyysturva, sairausajan palkka, eläke)
- Äitiys- ja vanhempainlomat sekä äitiysloman pidennys
- Luottamusmiessopimus, joka turvaa luottamusmiespalvelut jokaiselle työntekijälle
- Vuorotteluvapaa
- Työaikojen, työolojen ja työturvallisuuden lainsäädännön kehittäminen
- Työn ja työympäristön turvallisuuden ja terveellisyteen, yhteistoimintaan sekä työelämän joustoihin liittyvien asioiden kehittyminen (esimerkiksi TUPO:n sosiaalipaketti, jossa on sovittu mm. työpaikkaruokailusta, työajan lyhennyksistä, perhevapaiden pidennyksistä, tasa-arvokysymyksistä ja aikuisopintotuesta)

OAJ:n edunvalvontatyön hedelmiä

1. OAJ on estänyt opettajien lomautukset lähes kokonaan

OAJ:n ja kentällä toimivien luottamusmiesten ansiokas työ opettajien lomautuksia vastaan on saanut koulutuksen järjestäjät luopumaan lähes kokonaan lomautuspäätöksistä. Ilman OAJ:ta opettajat lomautettaisiin todennäköisesti aina kesäajaksi.

2. Kesäkeskeytys ja muut koulutyön keskeytysajat

Koska opettajiin ei pääsääntöisesti sovelleta vuosilomalakia, opettajien kesäloma ei ole itsestäänselvyys. On pitkälti OAJ:n ansiota, että opettajilla on palkallinen kesäkeskeytys sekä muut koulutyön keskeytysajat.

3. OAJ turvaa opettajien palkkakehityksen

Mikäli työnantaja saisi päättää palkoista, keskipalkat olisivat selkeästi nykyistä pienemmät ja epäoikeudenmukaisemmat. Viime vuosina OAJ on parantanut erityisesti nuorten vastavalmistuneiden opettajien palkkatasoa.

4. YT-aika

Aiemmin opettajille maksettiin palkkaa ainoastaan pidettyjen oppituntien perusteella. Yhteissuunnittelutyoaika eli YT-aika tunnustaa opettajien muun kuin opetustyön opettajan työksi ja tästä opetuksen ohessa tehtävästä työstä opettajalle maksetaan palkkaa kolme tuntia viikossa.

5. Lastentarhanopettajia koskevat työaikamääräykset

Virka- ja työehtosopimuksissa on määräys siitä, että lastentarhanopettajalle varataan kulloinkin riittävä aika (8 % työajasta) lapsiryhmän ulkopuolisiin työtehtäviin (kuten suunnitteluun ja vanhempain tapaamisiin).

6. Opetusalan oma sopimus

Opettajat ja lääkärit ovat kunnan työntekijöistä ainoat ammattiryhmät, joilla on oma virka- ja työehtosopimus. Tämä tarkoittaa sitä, että neuvoteltaessa opettajien palkasta ja työoloista, neuvottelupöydässä on OAJ:n lisäksi vain työnantaja. OAJ on ainoa työntekijäjärjestö, joka voi neuvotella opettajien palkoista.

7. Määräaikaisen viranhoitajan lomapäiväkorvaus

Jos viran määräaikainen hoitaja on ollut palvelussuhteessa lukuvuoden koko työajan, hänelle maksetaan palvelussuhteen päättyessä lomapäiväkorvauksena kahden päivän varsinainen palkka kutakin täyttä lomanmääräämiskautta kohden. Lisäksi viranhoitaja on oikeutettu palkallisiin keskeytyksiin, joita lukuvuosi sisältää. Tämä ei ole ollut opettajilla itsestään selvää, koska viranhaltijoillakaan ei ole varsinaista kesälomaa.

8. OAJ huolehtii kaikkien opettajien palvelussuhdeturvasta

Järjestövoimallaan ja oikeusavullaan OAJ huolehtii opettajien palvelussuhdeturvasta. Opettajat tulee pääsääntöisesti palkata vakinaisiin työ- ja virkasuhteisiin. OAJ on myös huolehtinut siitä, että opettajien tulee olla päteviä. Epäpäteivät opettajat voidaan ottaa enintään puolen vuoden pituiseen palvelussuhteeseen.

9. Luottamusmies tukena ja turvana

Eri puolilla maata toimii noin 2 500 koulutettua OAJ:läistä luottamusmiestä. Luottamusmiehet edustavat opettajia palkka- ja palvelussuhteen ehtoja koskevilla sopimusasioissa sekä myös yhteistoimintalainsäädännön mukaisissa neuvotteluissa työnantajan kanssa. Jokainen jäsen on oikeutettu luottamusmiespalveluihin. OAJ ja luottamusmiehet ovat tehneet viime vuosien aikana erinomaista työtä esimerkiksi perustetöiden pätkätöiden karsimiseksi.

10. Oikeusturva ja opettajan työn vastuuvakuutus

Jäsenenä olet oikeutettu OAJ:n lakimiesten palveluihin, jos tarvitset työhösi liittyen oikeusneuvontaa tai vastuu- ja oikeusturvavakuutuksia. OAJ:n vastuu- ja oikeusturvan piiriin kuuluvat mm. palvelussuhdeturva (määräaikaisten palvelussuhteiden käyttö, opettajan tehtävien muuttaminen ja siirto virasta/toimesta toiseen, lomauttaminen ja palvelussuhteen päättymisen), opettajan psyykkiseen ja fyysiseen koskemattomuuteen liittyvät asiat sekä opettajan ammattiin liittyvät vastuukysymykset.

11. OAJ on arvostettu neuvottelukumppani

Ammattijärjestöillä on yhä suurempi rooli yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa. OAJ on ainoa kasvatus- ja opetusalan ammattilaisten edunvalvontajärjestö ja arvostettu asiantuntijataho sekä neuvottelukumppani. OAJ vaikuttaa lukuisissa eri työryhmissä, esimerkiksi opetusministeriön ja Opetushallituksen ryhmissä, ja on kuultavana tai asiantuntijana aina paikalla, kun käsitellään kasvatus- ja opetusala. Lisäksi OAJ antaa erilaisia lausuntoja ja kannanottoja.

12. Asema Akavassa ja JUKOssa

OAJ on korkeasti koulutettujen keskusjärjestö Akavan suurin jäsenjärjestö ja on siksi näkyvä vaikuttaja akavalaisessa päätöksenteossa. Opettajien ja lastentarhanopettajien palkoista ja työoloista neuvotteleva Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO on akavalaisen liittojen yhteinen neuvottelujärjestö. JUKOn puheenjohtajana on toiminut sen perustamisesta saakka OAJ:n puheenjohtaja.

13. Asema koulutuspoliittisena vaikuttajana

OAJ:n yksi keskeinen tehtävä on jäsenistön koulutuspoliittinen edunvalvonta. Koulutuspoliittisella vaikuttamisella tarkoitetaan sitä, että OAJ on mukana kaikissa keskeisissä koululainsäädäntöä koskevilla hankkeissa, yleensä mukana jo valmistelussa. OAJ on ollut vaikuttamassa myös opettajien kelpoisuusehtoihin. Suomalaiset opettajat keräävät maailmalla positiivista huomiota maisteritason tutkintonsa vuoksi. Myös lastentarhanopettajatutkinto siirtyi korkeakoulututkinnoksi jo 1995. Suomalaisia opettajia arvostetaan ja yksi tärkeimmistä tekijöistä on korkeakoulutasoinen opettajankoulutus. Sille rakentuu myös suomalaisen opettajan kansainvälisesti poikkeuksellisen itsenäinen asema opetuksen suunnittelijana ja toteuttajana.

14. Opettajatyösuojeluvaltuutettujen asiantuntemus käytössä

Opettajatyösuojeluvaltuutettuja on lähes 400. He muodostavat valtakunnallisen asiantuntijaverkoston opettajan työn terveellisyyteen ja turvallisuuteen liittyvissä asioissa. OAJ järjestää työsuojelukoulutusta sekä huolehtii työturvallisuusasioiden tiedottamisesta.

Miksi kasvatus- ja opetusalan ammattilaisen kannattaa olla OAJ:n jäsen?

- OAJ on ammattijärjestö, joka valvoo opettajien ja lastentarhanopettajien etuja.
  - OAJ kokoaa kaikki opetus- ja kasvatustalan ammattilaiset vaikuttamaan yhteisiin asioihin.
  - Ammattijärjestön kautta pääset halutessasi vaikuttamaan omaa ammattikuntaa koskeviin asioihin.
  - Oman ammattijärjestön kautta saat ajan-kohtaista tietoa mm. omasta ammatistasi ja työsuhteestasi.
  - Ammattijärjestön jäsenenä pääset osaksi paikallista ja alueellista ammattiyhteisöä.
  - Opettajien edunvalvontatyötä tehdään jokaisessa kunnassa paikallis- ja alueyhdistyksissä.
  - Oman ammattijärjestön tarjoama oikeus- turva ja lakipalvelut voivat osoittautua tarpeen tullen korvaamattomiksi.
- OAJ:n kouluttama luottamusmies ja työ- suojeluvaltuutettu ovat lähellä jokaista opettajaa.
  - Ammattijärjestöön kuuluminen vahvistaa omaa ammatti-identiteettiä ja lujittaa yhteenkuuluvuuden ja yhteisöllisyyden tunnetta.
  - Mitä enemmän opettajilla on joukkovoimaa, sitä enemmän on myös vaikutusvaltaa esimerkiksi neuvottelupöydässä!
  - OAJ tarjoaa jäsenilleen turvaa mm. työttö- myyden, työtaistelun tai palvelussuhde- ongelmien varalta.
  - OAJ tarjoaa jäsenilleen laadukkaat ja moni- puoliset jäsenedut (mm. Opettaja-lehti, vapaa-ajan tapaturma-, matka-, matkus- taja- ym. vakuutusedut, lomakohteet, kalenteri).

OAJ yhdistää kaikki opetus- ja kasvatustalan ammattilaiset

OAJ:hin kuuluu

- lastentarhanopettajia
- peruskoulun ja lukion opettajia
- ammatillisten oppilaitosten, ammattikorkeakoulujen, taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön opettajia
- koulujen ja oppilaitosten johtajia ja rehtoreita
- opetus- ja sivistystoimen johtajia ja asiantuntijoita
- yliopistojen lehtoreita
- opettajaksi opiskelevia
- eläkkeelle jääneitä opettajia

OAJ:n jäsenmäärä on yli 120 000. Työssäkävivistä opettajista noin 95 % on OAJ:n jäseniä.

OAJ on koulutettuja palkansaajia edustavan keskusjärjestö Akavan jäsenmäärältään ja painoarvoltaan merkittävin jäsenjärjestö.

Lähes jokaisessa kunnassa toimii opettajien yhteinen edun- valvontayhdistys.

Järjestö toimii koko opetus- ja kasvatustalan kehittämiseksi.

OAJ

www.oaj.fi